

(16)

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1/2/3

Or / অথবা

What are the economic instruments of pollution control? Write notes on any two of these instruments.

প্রযুক্তি নিরাপত্তা অধিকারিক সংজ্ঞিয়ের কি কি ? এই সংজ্ঞিয়ের মি কেনো দৃষ্টির ওপরত ঢোকা দিবা।

(c) What is global warming? Discuss the effects of global warming.

গোলাক্ষণ্য উষ্ণতা কি ? গোলাক্ষণ্য উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the objectives and indicators of sustainable development.

বহুমুখ্য উন্নয়ন আৰু সূচকসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the various causes of market failure in case of environmental goods. পৰিৱেশ-সম্পদীয় ধৰ্য ফেছত বজাৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Diagrammatically explain the Coase theorem related to property rights. Also discuss its limitations.

সম্পত্তি অধিকাৰৰ প্ৰতি সম্পৰ্কিত ক'জ তত্ত্বেটো চিহ্ন সহজত বৰ্ণনা কৰা। লগতে ইয়াৰ সীমান্তসমূহ আলোচনা কৰা।

★ ★ ★

24A—7000/180 3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1/2/3

2023

ECONOMICS

(Regular Elective)

Paper : ECO-RE-5016/5026/5036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

Answer either in English or in Assamese

Answer any one Option

OPTION—A

Paper : ECO-RE-5016

(Economic Development and Policy in India—I)

1. Answer the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহ উভয় লিখা :

(a) Define urbanization.

নগৰীকৰণৰ সংজ্ঞা দিবা।

(b) What is sustainable development?

বহুক্ষম উন্নয়ন কৰা।

(Turn Over)

24A/180

(2)

(c) What is meant by disguised unemployment?

হৃষ্টেৰী নিবৃত্তা বুলিলে কি বুজা ?

(d) Define unorganized sector.

অসংগঠিত বৃগুল সংজ্ঞা দিবা।

(e) What is the full form of MGNREGA?

MGNREGAৰ সম্পূৰ্ণ ক'জটো কি ?

(f) Define capital formation.

মূলধন গঠন কৰা কি বুজা ?

জনসহৰ সংজ্ঞা লিখা।

(g) Define birthrate.

জনসহৰ সংজ্ঞা লিখা।

(h) What is meant by investment?

বিনিয়োগ বুলিলে কি বুজা ?

(i) Mention one obstacle of economic development of India.

ভাৰতৰ অধিকারিক উন্নয়ন এটা বাধা উজ্জ্বল কৰা।

(j) Who is the Chairman of the 15th Finance Commission in India?

ভাৰতৰ পঞ্চম বিত আয়োগৰ অধিক কোন ?

(3)

2. Answer the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহ উভয় লিখা :

(a) Distinguish between growth and development.

বিকশ আৰু উন্নয়নৰ মাজত পৰ্যাপ্ত লিখা।

(b) Mention two causes of unemployment.

নিবৃত্ত কাৰণ উজ্জ্বল কৰা।

(c) Distinguish between absolute poverty G.L. Choudhury and relative poverty.

অসম দৰিদ্ৰতা আৰু আলেক্সিক দৰিদ্ৰতাৰ মাজত পৰ্যাপ্ত লিখা।

(d) Mention some measures for sustainable development in India.

ভাৰতৰ বহুক্ষম উন্নয়নৰ বাবে কিছুমূল পৰামৰ্শ অগ্ৰণ্যমূলৰা।

(e) Define educated unemployment.

শিক্ষিত নিবৃত্ত সংজ্ঞা দিবা।

3. Answer any four of the following questions :

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহ কেনো চাৰিটো উভয় লিখা :

(a) Explain the difference between Human capital and Physical capital.

মানব মূলধন আৰু জোড়িক মূলধনৰ মাজত পৰ্যাপ্ত ব্যাখ্যা কৰা।

(Continued)

24A/180

(Continued)

(Turn Over)

24A/180

(4)

- (b) Distinguish between Rural and Urban unemployment.

গ্রাম আৰু নগৰীয়া নিৰবৃত্তৰ মাজত পাখকা লিখা।

- (c) Explain the relationship between sustainability and development.

বহনক্ষমতা আৰু উন্নয়নৰ মাজত সম্পর্ক বাধ্যা কৰা।

- (d) Explain the Centre-State financial relation in India.

অবৰতৰ দেশে আৰু রাজসমষ্টৰ বিভিন্ন সম্পর্ক বাধ্যা কৰা।

- (e) What are the various sources of growth?

বিকাশৰ বিভিন্ন উৎসসমষ্টৰ কী কি?

- (f) Discuss the role of population in economic development.

অধিনাডিক উন্নয়নত জনসংখ্যাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions : 10x4=40

তত্ত্ব প্ৰয়োগ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain the role of capital formation in the economic development in India.

অবৰত অধিনাডিক উন্নয়নত সূল্হন গঠনৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (Continued)

24A/180

(5)

Or / অথবা
Discuss the causes of low rate of capital formation in India.

ভাৰতৰ সূল্হন গঠনৰ নিম্ন হৰেৰ কাৰণসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the various measures taken by the Government to reduce unemployment in India.

ভাৰতৰ নিম্নৰূপ সমস্যা দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰৰ প্ৰয়োজনীয় কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (c) Briefly explain the occupational structure in the organized sector in India.

ভাৰতৰ সংস্থিত ধৰণৰ প্ৰেছনত মালিনিৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ বৃজাই লিখা।

- (c) Explain the objectives of monetary policy in a developing economy.

উন্নয়নশীল অধিনাডিক বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ বাধ্যা কৰা।

(Turn Over)

(5)

Or / অথবা
Discuss the causes of low rate of capital formation in India.

ভাৰতৰ সূল্হন গঠনৰ নিম্ন হৰেৰ কাৰণসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the various measures taken by the Government to reduce unemployment in India.

ভাৰতৰ নিম্নৰূপ সমস্যা দূৰীকৰণৰ বাবে চৰকাৰৰ প্ৰয়োজনীয় কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (c) Briefly explain the occupational structure in the organized sector in India.

ভাৰতৰ সংস্থিত ধৰণৰ প্ৰেছনত মালিনিৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ বৃজাই লিখা।

- (c) Explain the objectives of monetary policy in a developing economy.

উন্নয়নশীল অধিনাডিক বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ বাধ্যা কৰা।

(Turn Over)

(6)

Or / অথবা
Explain the various causes of inequality in India.

ভাৰতৰ অসমতাৰ কাৰণসমষ্টৰ বাধ্যা কৰা।

- (d) Define poverty. Discuss the basic causes of poverty in India.

দৰিদ্ৰতাৰ সংজ্ঞা লিখা। দৰিদ্ৰতাৰ সূল্হন কাৰণসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

- (d) Define poverty. Discuss the basic causes of poverty in India.

দৰিদ্ৰতাৰ সংজ্ঞা লিখা। দৰিদ্ৰতাৰ সূল্হন কাৰণসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

- (d) Define poverty. Discuss the basic causes of poverty in India.

দৰিদ্ৰতাৰ সংজ্ঞা লিখা। দৰিদ্ৰতাৰ সূল্হন কাৰণসমষ্টৰ আলোচনা কৰা।

(Turn Over)

(7)

Or / অথবা
What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অধিনাডিক সুষ্ঠিবৰ্তন বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কৰা।

- (c) Who is cash reserve ratio?

নগদ জমা পৰ্যবেক্ষণৰ অপূৰ্বত কী?

Or / অথবা

- (c) Who is cash reserve ratio?

নগদ জমা পৰ্যবেক্ষণৰ অপূৰ্বত কী?

- (c) Who is cash reserve ratio?

নগদ জমা পৰ্যবেক্ষণৰ অপূৰ্বত কী?

(Turn Over)

(8)

Or / অথবা
Explain the various causes of inequality in India.

ভাৰতৰ অসমতাৰ কাৰণসমষ্টৰ বাধ্যা কৰা।

- (e) What is high-powered money?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

Or / অথবা

- (e) What is high-powered money?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

- (e) What is high-powered money?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

(Turn Over)

(9)

Or / অথবা
Who is propounded the liquidity preference theory of interest?

সুল তৰমালাইটি ভৱতো কোনে উভৰন বৰিছিল?

(Turn Over)

- (g) Who is propounded the liquidity preference theory of interest?

সুল তৰমালাইটি ভৱতো কোনে উভৰন বৰিছিল?

Or / অথবা

- (g) Who is propounded the liquidity preference theory of interest?

সুল তৰমালাইটি ভৱতো কোনে উভৰন বৰিছিল?

- (g) Who is propounded the liquidity preference theory of interest?

সুল তৰমালাইটি ভৱতো কোনে উভৰন বৰিছিল?

(Turn Over)

(10)

Or / অথবা
What is primary deposit of a commercial bank?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

Or / অথবা

- (h) What is primary deposit of a commercial bank?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

- (h) What is primary deposit of a commercial bank?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

- (h) What is primary deposit of a commercial bank?

বাণিজ্যিক বেংক এটাৰ প্ৰাথমিক আমানত কী?

(Turn Over)

(11)

Or / অথবা
What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অধিনাডিক সুষ্ঠিবৰ্তন বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কৰা।

Or / অথবা

- (i) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (i) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

- (i) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

(Turn Over)

(12)

Or / অথবা
What is the role of RBI?

ভাৰতৰ রেজিস্ট্ৰেশন কোৰ্টৰ নিম্নৰূপ বিভিন্ন পত্ৰ লিখা।

Or / অথবা

- (j) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (j) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

- (j) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

(Turn Over)

(13)

Or / অথবা
Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (k) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (k) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

- (k) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

(Turn Over)

(14)

Or / অথবা
What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অধিনাডিক সুষ্ঠিবৰ্তন বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কৰা।

Or / অথবা

- (l) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (l) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

- (l) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

(Turn Over)

(15)

Or / অথবা
What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অধিনাডিক সুষ্ঠিবৰ্তন বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কৰা।

Or / অথবা

- (m) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (m) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

- (m) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

(Turn Over)

(16)

Or / অথবা
What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অধিনাডিক সুষ্ঠিবৰ্তন বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কৰা।

Or / অথবা

- (n) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

- (n) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

- (n) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

(Turn Over)

(17)

Or / অথবা
What is the role of fiscal policy in economic stabilization?

অধিনাডিক সুষ্ঠিবৰ্তন বাজকেমীয় নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কৰা।

Or / অথবা

- (o) Who is known as the monetary authority of a country?

এখন দেশৰ মুদ্ৰাৰ নিয়ন্ত্ৰণকাৰী কোক হোৱা হ'ল?

Or / অথবা

(8)

(h) Who can control the power of credit creation of commercial banks?

বাণিজিক দেওকর থেকে সংস্থা নির্মাণকরী কোন?

(i) Mention one weakness of Indian money market.

ভাৰতৰ মুদ্রা বজাৰৰ এটি দুৰ্বলতা উল্লেখ কৰা।

(j) What is meant by balance sheet of a bank?

বেঁকৰ ফোন্দেনৰ বাটিয়ান মানে কি?

2. Answer the following questions : 2×5=10

(a) What is meant by financial crisis?

বিষয়ীয় সংকট বুলিল কি বৰ্জা?

(b) Mention two objectives of financial sector reforms in India.

ভাৰতৰ বিভিন্ন পষ্ঠটোৱ সংস্কৰণামূলক দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(c) Why is Central Bank known as the lender of last resort?

কেউৰ দেওকক কিম শেৰ কৰে খণ্ডতা যিনি মোৰা হৈছে?

(d) Mention two limitations of monetary policy.

মৌখিক নীতিক দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

24A/180

(Continued)

(9)

(e) Write two determinants that limit the power of credit creation of commercial banks.

বাণিজিক বেকসমূহৰ কৃষ সংষ্ঠিৰ স্বতন্তৰ সীমিত কৰা দুটা কাৰক লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

ভলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহ মি কোনো ঢাবিটীন উভৰ লিখা :

(a) Write a note on the assets and liabilities of a commercial bank.

বাণিজিক দেওক এটাৰ দেৱা-প্লাজাৰ ঘোৰত এটা ঢোকা লিখা।

(b) Distinguish between Money market and Capital market.

মুদ্রা বজাৰৰ আৰু মুদ্রণ বজাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(c) Write a note on open market operation as an instrument of credit control.

ঝৰ্ণ নিয়ন্ত্ৰণ আহিলা হিটেৰে মুক্ত বজাৰৰ কাৰণাৰৰ বিয়ে এটা ঢোকা লিখা।

(d) Explain the features of current monetary policy of India.

ভাৰতৰ চলিত মৌখিক নীতিক সৈকিছিমূহ বাবাৰ কৰা।

(e) Discuss the causes of global financial crisis.

বিশ্ব অধিনৈতিক সংকটৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

24A/180
(Turn Over)

(10)

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

ভলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহ মি কোনো ঢাবিটীন উভৰ লিখা :

(a) What is money multiplier? Discuss the relation between high-powered money, money multiplier and money supply.

2+8=10

মুদ্রাৰ পৃষ্ঠক কি? উচ্চ স্বতন্তৰমূলক মুদ্রাৰ পৃষ্ঠক আৰু মুদ্রাৰ পৃষ্ঠক আৰু মুদ্রাৰ যোগানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

(b) Explain the various tools of monetary policy.

10

মৌখিক নীতিক বিভিন্ন আহিলাসমূহ বাবাৰ কৰা।

(c) What is meant by credit creation? Discuss the process of credit creation of commercial bank.

2+8=10

ঝৰ্ণত মুদ্রা সংষ্ঠিৰ পৃষ্ঠিলৈ কি বৰ্জা? বাণিজিক দেওকৰ খণ্ডত মুদ্রা সংষ্ঠিৰ পৃষ্ঠিলৈ আলোচনা কৰা।

(d) What is portfolio management? What are the basic objectives of portfolio management of commercial banks?

2+2+6=10

কৰ্ত্তব্যৰ পৰিবৰ্তন মানে কি? বাণিজিক দেওকৰ পৰামুৰ পঞ্চলনীৰ মূল উদ্দেশ্যকৈছিতি কি কি? বাণিজিক দেওকৰ পৰামুৰ পৰিবৰ্তন পৰিবৰ্তন কৰিবলৈ পৰামুৰ হৈছিল সমস্যাৰেৰ বাবাৰ কৰা।

(11)

(e) Discuss the various banking sector reforms initiated in India during 1991.

10

১৯৯১ চনত ভাৰত চৰকাৰে ইহৰ কৰা দেৱক থঙ্গৰ বিভিন্ন সংস্কৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(f) Discuss the functions and importance of financial market.

10

বিভিন্ন বজাৰৰ কাৰ্য আৰু পৃষ্ঠক আলোচনা কৰা।

(g) Explain the various sub-markets prevailing under money market. Mention the basic features of a developed money market.

6+4=10

মুদ্রা বজাৰৰ অস্তগত বিভিন্ন উপ-বজাৰমূহ বাবাৰ কৰা। এখন উপন্ত মুদ্রা বজাৰৰ মৌখিক সৈকিছিমূহ উপৰে কৰা।

(h) What is stock market? Explain the functions and role of stock market.

2+4=8

ষষ্ঠক বজাৰ কি? ষষ্ঠক বজাৰৰ কাৰ্য আৰু তৰিকা আলোচনা কৰা।

(i) What is stock market? Explain the functions and role of stock market.

2+4=8

(Turn Over)

24A/180

(Continued)

(12)

OPTION—C
Year and Month : 01/2019
Paper : ECO-RE-5036

(Environmental Economics)

1. Answer the following questions :

1×10=10
তার প্রয়োবের উভের নিম্ন :

(a) What is market failure?

বজাবর বিকলতা কি ?

(b) Mention one key environmental problem.

পরিবেশ এটা মুখ্য সমস্যা উল্লেখ করা।

(c) State one local environmental problem.

স্থানীয় পরিবেশ এটা সমস্যা উল্লেখ করা।

(d) Define private good.

বাড়িগত দ্রব্যের সংজ্ঞা দিয়া।

(e) What is Pigovian tax?

পিগোভিয়ান কর কি ?

(f) Define biodiversity.

জৈব বিচিত্রতা সংজ্ঞা দিয়া।

(g) What is positive externality?

ধনাত্মক বার্জিনতা কি ?

24A/180

(Continued)

(13)

(h) What is the significance of inter-generational equity for environmental issues?

পরিবেশের সমস্যাবের আঙ্গঃজনীয় সম্ভাব তৎপর কি ?

(i) Mention one advantage of a pollution tax as an economic instrument of pollution abatement.

প্রদূষণ হ্রাস অর্থনৈতিক আঙ্গিক হিচাপে প্রদূষণ করব এটা সুবিধা উল্লেখ করা।

(j) What is transboundary pollution?

আঙ্গঃসীমান্ত প্রদূষণ কি ?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তার প্রয়োবের উভের নিম্ন :

(a) Mention two reasons of environmental degradation.

পরিবেশ অবস্থার দ্রুত ক্ষতির উল্লেখ করা।

(b) What is weak sustainability?

বৃন্দ বহসক্ষমতা কি ?

(c) Why is the study of environmental economics important?

পরিবেশ অর্থনৈতিক অধ্যয়ন কিম পুরুষপূর্ণ ?

(d) Give two examples of non-market goods.

অ-বজাবর সমর্থীর দ্রুত উদ্বৃত্তি উল্লেখ করা।

24A/180
(Turn Over)

(14)

(e) Write two objectives of sustainable development.

বহুক্ষম উন্নয়ন দ্রুত উল্লেখ দিয়া।

3. Answer any four of the following questions : 5×4=20

তার প্রয়োবের নিম্ন তিনি কোনো চারিটির উভের নিম্ন :

(a) "Environmental damages can be considered as negative externalities." Explain the statement.

"পরিবেশ অর্বাণ্টিক খণ্ডাক বাহিকতা বুলি গৃহ করিব পাৰি।" উভিটো বৰ্ণনা কৰা।

(b) Explain the impact of ozone layer depletion on human and plant life.

যানবাৰ আৰু উচ্চ জীবনৰ ওপৰত আ'জন কৱন অৰুৱৰ প্ৰতিৰ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Is environment a public good? Discuss. পরিবেশ বাজহাত দ্রব্য হওলো নাকোচনা কৰা।

(d) Briefly discuss the nature and scope of environmental economics.

পরিবেশ অর্থনৈতিক প্ৰকৃতি আৰু পৰিবেশ চতুৰ্দিকে আঙ্গোচনা কৰা।

(e) Write a short note on command and control approach as a policy to maintain the quality of environment.

পরিবেশ যানবাৰ বিকলেকশন নীতি হিচাপে আদেশ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিৰ ওপৰত এটা চূক দেখা নিম্ন।

24A/180
(Continued)

(15)

(f) Briefly discuss the sustainable development rules.

বহুক্ষম উন্নয়ন নিয়মসূচী নথুক আঙ্গোচনা কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তার প্রয়োবের নিম্ন তিনি :

(a) Discuss the hedonic pricing method of environmental valuation with its merits and demerits.

পৰিবেশ বৃলাবৃক্ষৰ হেডনিক মূল্য নিৰ্ধাৰণ পদ্ধতিটো তাৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the major environmental policies undertaken in India. What are the important issues that arise in the enforcement of environment laws in India?

ভাৰতত গ্ৰহণ কৰা স্থৰকৃতপূৰ্ণ পৰিবেশ নীতিসমূহ আঙ্গোচনা কৰা। পৰিবেশ আইনসমূহ প্ৰাৰ্থন কৰোঁড়েত ভাৰতত উভের হোৱা পুৰুষপূৰ্ণ সম্প্ৰসাৰণ কৰিব ?

(b) Discuss the interlinkage between the economy and the environment.

অধিনীতি আৰু পৰিবেশ বাজহাত আঙ্গঃজনীয় আঙ্গোচনা কৰা।

24A/180
(Turn Over)